

Räddningsverkens
partnerskapsnätverk

LAGRING AV FLYTANDE BRÄNSLEN PÅ ARBETSPLATSER OCH I TERRÄNG SAMT TRANSPORT AV DEM PÅ VÄG

8.4.2021

Innehåll

1.	Inledning	3
2.	Definitioner	3
3.	Cisterner i terrängen och på arbetsplatser	4
	Läckagekontroll.....	4
4.	Utrustning	6
5.	Bränsletransport på väg.....	6
6.	Informationen på typskylten	7
6.1	Informationen på typskyltar för lagringscisterner	7
6.2	Informationen på typskyltar för cisterner för kombinerat bruk	8
7.	Märkning av cisterner	11
7.1	Varningsetiketter på IBC-behållare	11
7.2	Varningsetiketter på lagringscisterner.....	12
8.	Periodisk besiktning av IBC-behållare	13
9.	Att tänka på vid köp av en ny cistern	14
10.	Cisternunderhåll.....	14
11.	Att ta en cistern ur bruk eller iståndsätta den.....	15
12.	Myndighetstillsyn	15
13.	Lagring av smörjoljor och spilloljor på arbetsplatser	16
14.	Försäkringar.....	16
15.	Oljeskador	17

1. Inledning

Flytande bränslen används som energikälla för maskinarbete och är därmed nödvändiga i produktionsverksamhet.

Vid maskinentreprenad och markbyggnad, inom jord- och skogsbruket samt inom torvproduktionen brukar den plats där verksamheten bedrivs finnas långt borta från egentliga distributionsstationer för flytande bränsle, så aktörerna lagrar själva det bränsle som de behöver, och ofta transporterar de det också.

Den som äger eller innehar en cistern ansvarar alltid för den och i första hand också för kostnaderna för sanering efter en eventuell oljeskada. Därför är det viktigt att cisternens ägare eller innehavare har rätt information om sådant som gäller placering, transport, besiktning, service och urbruktagning av cisterner. Fastän lagringscisterner ovan jord inte omfattas av kravet på obligatorisk periodisk besiktning, ska alla cisterner regelbundet granskas och servas för att skador ska undvikas. Cisterner som placerats och skötts vårdslöst och är bristfälligt utrustade är ett hot mot närbelägna vattensamlingar och vattendrag, och särskilt mot grundvattnets renhet på grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjningen.

Den här handboken togs år 2011 fram av en arbetsgrupp där det ingick företrädare för Birkalands och Uleåborgs-Nordöstra Österbottens räddningsverk, närings-, trafik- och miljöcentralerna i Birkaland och Norra Österbotten, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) och polisen, i samarbete med verksamhetsutövare och experter inom branschen. Experthjälp erhöles från bl.a. Torvindustriförbundet, Oljebranschens Centralförbund och Maskinföretagarnas förbund. Räddningsverkens partnerskapsnätverk, Tukes och Lahden ympäristöpalvelut uppdaterade handboken år 2021 så att den motsvarar säkerhetskraven i handboken Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallintaopas. Genom att uppfylla de säkerhetskraven uppfyller man de allmänna kraven i lagstiftningen om kemikaliesäkerhet och i miljölagstiftningen. Aktörer som är skyldiga att ansöka om miljötillstånd och aktörer som har registrerat sin verksamhet ska iakttä de gällande tillståndsvillkoren.

Kontakta tillsynsmyndigheterna i frågor som gäller läckagekontroll för befintliga cisterner och för tankningsplatser.

2. Definitioner

Med farmarcistern (farmartank) avses en behållare som är avsedd för lagring av brännbara vätskor som används som flytande bränsle för arbetsmaskiner eller anordningar på byggen, på väg- och skogsarbetsplatser, på jordbruksfastigheter samt på andra motsvarande objekt. Cisternernas volym är under 10 m³, vanligen är den 1–3 m³.

Motorfordon tankas från farmarcisterner. Cisternerna får transporteras och flyttas bara när de är tömda och rengjorda.

En IBC-behållare är en transportabel behållare av styvt eller böjligt material som till det yttre kan likna en cistern men ändå klassas som styckegods (dvs. förpackning; IBC-behållare kallas också IBC-förpackningar) vid transport. Kraven på IBC-behållare skiljer sig från kraven på cisterner när det gäller konstruktion, godkännande och användning. Maximivolymen för en IBC-behållare är 3000 liter när det gäller fasta och flytande ämnen i förpackningsgrupperna II och III, t.ex. bränsle. En IBC-behållare måste tåla mekanisk hantering, t.ex. förflyttning, lyftning och transport. I den användning som beskrivs i den här handboken är IBC-behållarna gjorda av metall eller plast. En IBC-behållare kan vara försedd med tilläggsutrustning och manöverenheter av lämpligt slag.

Med en flyttbar cistern avses en cistern som förflyttas när den är tom och vars volym är större än 450 liter men mindre än 3000 liter.

Med grundläggande utbildning avses här närmast att personalen är medveten om den transporterade kemikalies egenskaper och om eventuella riskfaktorer.

3. Cisterner i terrängen och på arbetsplatser

När du placerar en flyttbar cistern i terrängen ska du beakta följande:

- Avståndet till byggnader och andra cisterner ska vara minst 1 meter (oljeeldning och tork).
- Tankningsplatser (farmarcisterner) ska alltid placeras minst 5 meter från tomtgränsen, från en allmän trafikled och från sådana byggnader som inte hör till verksamheten. Avståndet till bostadsbyggnader ska alltid vara minst 10 meter.
- Avståndet till diken och vattensamlingar eller vattendrag ska vara tillräckligt (1).
- Underlaget ska vara bärande (2).
- Cisternen ska vara minst 100 mm upphöjd från underlaget.
- Det får inte finnas växtlighet eller annat brännbart runt cisternen.
- Läckagekontrollen ska vara i sin ordning.

1) Uppskattas enligt mängden bränsle som lagras och enligt terrängen. Utgångsläget är att det ska vara minst 5 meter till ett dike och minst 50 meter till en vattensamling eller ett vattendrag.

2) Ett bärande underlag bär vikten av en fylld cistern. Cisternen och dess stödben får inte pressas ner i marken.

Läckagekontroll

Cisterner som är i bruk ska vara servade och i gott skick samt konstruerade för användningsförhållandena på arbetsplatser. När cisternerna planerats och tillverkats har hänsyn tagits till den mekaniska hantering

och förflyttning som sker när cisternerna är fyllda. Cisternerna är försedda med hävertstopp, utrustningen är skyddad mot oavsiktliga skador och det finns tillgång till vattenavstötande uppsugningsmattor. Med beaktande av vad som sägs ovan anses läckagekontrollen vara i skick genom följande alternativ:

Läckagekontroll för bränslecisterner:

- Lagringscisterner, IBC-behållare¹ och tankcontainrar¹ ska placeras i skyddsbassänger.
- Dubbelmantlade cisterner vars konstruktion är sådan att eventuell överfyllning styrs till utrymmet mellan den yttre och den inre manteln behöver inte en skyddsbassäng.
- Cisternen och skyddsbassängen kan placeras under tak, för då fylls inte skyddsbassängen av snö eller regnvatten. Dagvattnet i sådana skyddsbassänger som inte är täckta ska avlägsnas under kontrollerade former.
- På kortvariga arbetsplatser (där verksamhet pågår i mindre än 6 månader) kan läckagekontrollen skötas med en flyttbar skyddsbassäng.

Läckagekontroll för påfyllnings- och tankningsplatser:

I första hand ska tankningsplatsen förses med permanentbeläggning eller geomembran. Om det här inte är möjligt, t.ex. på arbetsplatser där verksamheten är kortvarig eller i besvärliga terrängförhållanden, kan en flyttbar skyddsbassäng användas vid påfyllning och tankning.

På grundvattenområden eller i strandzoner bör man undvika att förvara och hantera flytande bränsle. Om det här inte är möjligt bör man på arbetsplatsen använda en dubbelmantlad TFÄ-behållare som fylls utanför grundvattenområdet och förs till arbetsplatsen bara vid behov. När arbetsmaskiner tankas ska särskild omsorg iakttas.

En dubbelmantlad cistern och en cistern med sluten skyddsbassäng ska ha ett system som kontrollerar att det mellanliggande utrymmet sluter tätt.

¹ IBC-behållare och tankcontainrar ska vara typgodkända för transport av farliga ämnen. De periodiska besikningarna av IBC-behållare eller tankcontainrar ska vara giltiga.

Lagringscisterner har tjockare väggar än IBC-behållare. Obligatoriska periodiska besikningar som ett besiktningsorgan utför krävs inte i fråga om lagringscisterner. I lagringscisternernas vägg tjocklek har det beaktats att korrosion med tiden möjligen sliter på väggarna. IBC-behållarna däremot är optimerade för transportförhållanden, med andra ord möjliggör IBC-behållarens egen lägre vikt transport av en större mängd bränsle. IBC-behållare ska genomgå periodisk besikning. Ett besiktningsorgan som Tukes har godkänt utför besikningar på IBC-behållare med 2,5 års mellanrum, och de utförda besikningarna märks ut på cisternskylten.

Översiktsbild av tillfälligt distributionsställe på en arbetsplats i skog.
(Bild: Tukes)

Vid tillfällig lagring och på tankningsplatser för arbetsmaskiner kan också en flyttbar skyddsbassäng (volym minst 100 liter) användas, om det inte går att anlägga ett kompakt underlag med t.ex. permanentbeläggning eller geomembran.

I terräng är det en säker lösning att använda TFÄ*-godkända behållare med skyddsbassäng som är avsedda att flyttas och tål hantering (se ovanstående bild). När behållaren är färdigt fylld med bränsle före transporten till platsen, undgår man att fylla den i terrängen och de läckagerisker som påfyllningen innebär.

*TFÄ = transport av farliga ämnen

4. Utrustning

Enligt den nuvarande lagstiftningen och de nuvarande föreskrifterna är den utrustning som angetts med fetstil i listan

obligatorisk, men också annan utrustning kan bli obligatorisk via villkor i miljötillståndet, de kommunala miljöskyddsföreskrifterna eller särskilda krav som gäller arbetsplatsen. Det rekommenderas att cisternen utrustas i enlighet med nedanstående lista:

- **typskylt**
- **luftningsrör (1)**
- hävertstopp (1)
- låsbar
- påfyllningsöppning
- överfyllningsskydd (2)
- bränsleslang med pistol
- låsbar pistol i stödställningen
- låsbar pump

1) Med hävertstopp avses en mekanism som hindrar cisternen från att tömmas genom hävertfenomenet t.ex. när tankningsslangen brister och/eller ramlar till marken. Cisternens luftningsrör jämnar i sin tur ut tryckskillnaderna i cisternen under tankningen, vid påfyllning av cisternen och vid variation i den yttre temperaturen, och förhindrar på så vis eventuella skador på cisternen vid över- eller undertryck.

2) Överfyllningsskyddet stänger automatiskt av bränsletillförseln när cisternen är full. Driftutrustning är t.ex. verktyg och olika redskap som behövs för att tankningen ska lyckas eller för underhåll av cisternen. Som uppsugningsmaterial kan torv eller industriellt framställda uppsugningsmaterial användas.

5. Bränsletransport på väg

Typgodkänd IBC-behållare

Om en cistern också används för transport, och alltså förflyttas på allmän väg utan att vara tömd och rengjord, ska den uppfylla de krav som ställs på lagring av brännbara vätskor samt dessutom kraven i lagstiftningen om transport av farliga ämnen. När högst 3000 liter bränsle transporteras används benämningen IBC-behållare för transportcisternen.

Vid typgodkännande av en IBC-behållare skickar tillverkaren 1-2 prototyper till TFÄ-besiktningsorganet för att testas. Beroende på behållarens form innefattar testningen en del av följande tester eller allesammans: vibrationstest, lyfttest under- och ovanifrån, staplings- och täthetsprov samt vätsketrycks- och falltest.

Den s.k. frigränsen* för transport av diesel och brännolja är 1000 liter. Det här betyder den transporterade cisternens nominella volym. Bränslet i transportfordonets eller arbetsmaskinens egen fasta bränsletank räknas inte in i frigränsen. När man transporterar en bränslemängd som ligger under frigränsen är transporten befriad från en del av TFÄ-kraven (bl.a. ADR-körkort, ADR-fordon, fordonsmärkning). När man transporterar inom frigränsen ska cisternen vara en UN-typgodkänd IBC-behållare samt korrekt märkt, och med under transporten ska man ha en köldtålig brandsläckare på minst 2 kg i effektklassen 13A55BC och en fraktsedel (bilaga 1). Personalen ska ha genomgått s.k. grundläggande utbildning.

* En annan benämning på frigräns är transport av begränsade mängder

6. Informationen på typskylten

Korrekt information på typskylten visar att cisternen fyller kraven. Cisternens tillåtna användningsändamål ska framgå av informationen på typskylten.

6.1 Informationen på typskyltar för lagringscisterner

På cisternen ska på ett bestående sätt fästas en lätt synlig, hållbar metallskylt där följande framgår:

- 1) tillverkarens och importörens namn och adressuppgifter
- 2) tillverkningsnummer
- 3) tillverkningsår
- 4) material och korrosionsskydd
- 5) provtryck (bar) och ämne / vattenfyllnad
- 6) standardnummer eller nummer på beslutet om godkännande
- 7) nominell volym (m³)
- 8) besiktningsorganets signum
- 9) innehåll

Exempel på typskylt för en lagringscistern för brännbara vätskor. (Foto: Kaisa Poti, Finncont)

Exempel på typskylt för transportcistern (Foto: Kaisa Poti, Finncont)

6.2 Informationen på typskyltar för cisterner för kombinerat bruk

En bränslecistern som är avsedd för både lagring och transport ska vara försedd med typgodkännandemärkning för IBC-behållare,

och typskylten ska innehålla information som krävs för både IBC-behållare och lagringscisterner för brännbara vätskor. Typgodkännandemärkningen för en IBC-behållare kan ha t.ex. följande utseende:

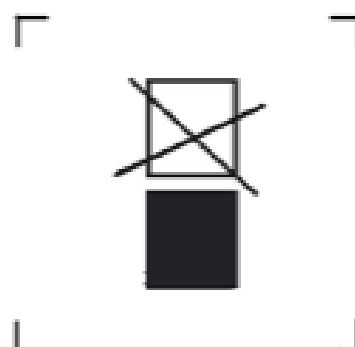
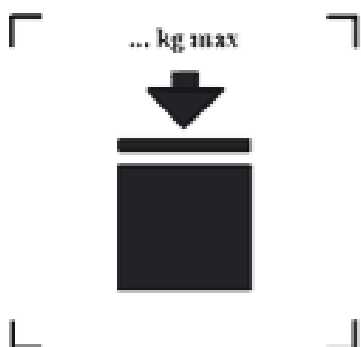
 31A/Y/12 01/FIN/VTT-86/0/2820, där

- 31A** IBC-behållare i metall för vätskor
- Y** testad enligt kraven på förpackningsgrupperna II och III
- 12 01** tillverkningsmånad och tillverkningsår
- FIN** det land där typgodkännandet beviljats
- VTT-86** tillverkarens namn eller symbol, eller märkningskoden för den behöriga myndighet som godkänt tillverkaren
- 0** last (kg) som använts vid staplingsprovet
- 2820** maximal bruttomassa (kg).

På en IBC-behållare av metall ska det förutom typgodkännandemärkningen finnas följande information på en korrosionsbeständig typskylt som har fästs på IBC-behållaren på ett bestående sätt:

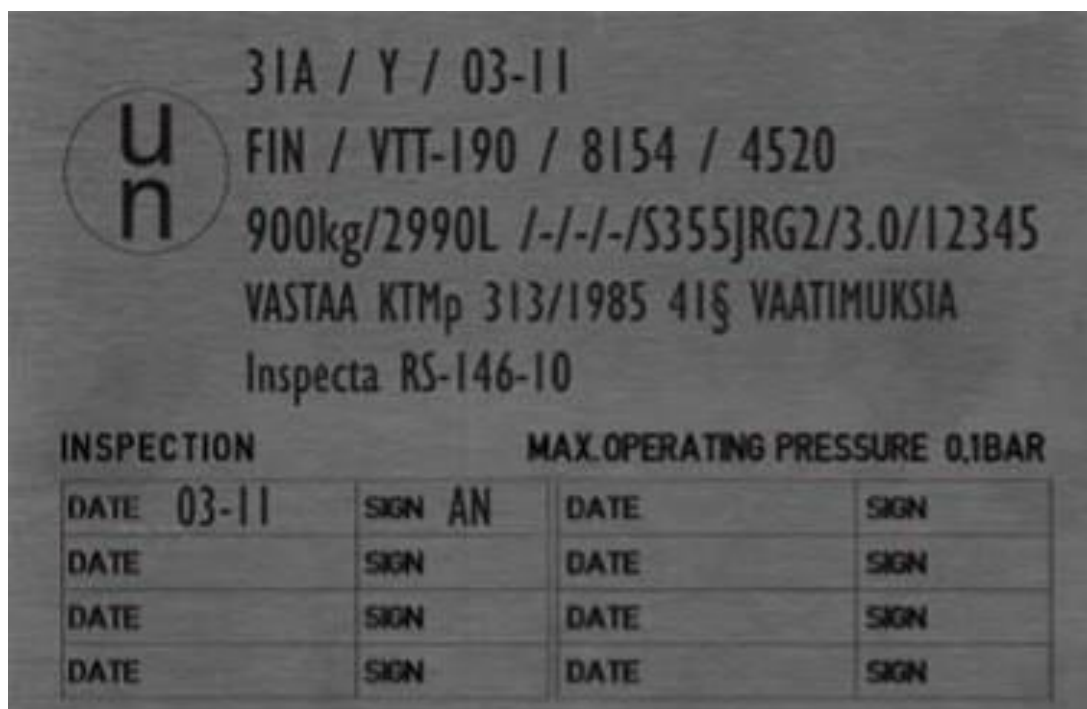
- volym i liter
- taravikt (kg)
- det material som cisternens hölje består av och dess minimitjocklek (mm)
- datum för senaste besiktning (månad och år)
- tillverkarens serienummer
- högsta tillåtna staplingsbelastning

Staplingsbelastningen ska märkas ut med följande symbol:

För en cistern räcker det med en skylt och ett besiktningsorgans stämpel (TFÄ-besiktningsorgan, TFÄ = transport av farliga ämnen). Eftersom informationen på typskylten visar att cisternen uppfyller kraven, bör det framgå av informationen på typskylten att

IBC-behållaren också fyller de krav som ställs på lagringscisterner för brännbara vätskor. Det här kan uttryckas genom att en rad med t.ex. följande innehåll läggs till på skylten: "fyller HIM:s beslut 1985/313" eller "lämpar sig för lagring av brännbara vätskor på arbetsplatser och på jordbruk och är flyttbar"

Informationen på typskylt för cistern för kombinerat bruk

En för lagring och transport godkänd IBC-behållare som är utrustad med lyftbygel och handpump. (Foto: NTM-centralen i Birkaland).

En för lagring och transport godkänd IBC-behållare (volym 1000 liter)

En för lagring och transport godkänd IBC-behållare (volym 990 liter). (Foto: Kaisa Poti, Finncont)

7. Märkning av cisterner

7.1 Varningsetiketter på IBC-behållare

Det ämne som transporteras ska märkas på IBC-behållaren med bokstäverna "UN" och ämnets FN-nummer samt en varningsetikett. Etikettens storlek ska vara minst 100 x 100 mm, på IBC-behållaren görs märkningen på

två motstående sidor. Det fordon som transporterar styckegodset (IBC-behållaren) ska märkas fram- och baktill med orangefärgade skyltar som är onummerade, när den mängd som transporteras överstiger den begränsade mängden (frigränsen).

A)

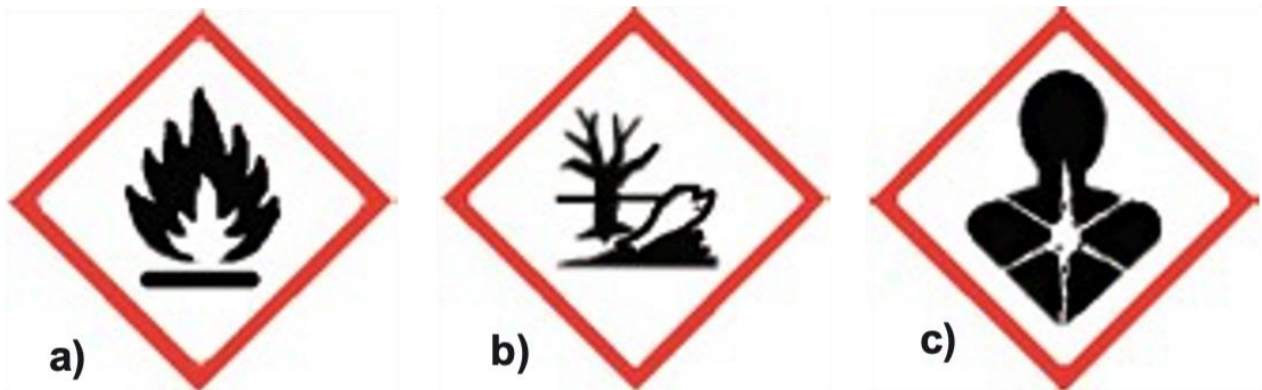
B)

Symbolerna beskriver de farliga egenskaperna hos lätt brännolja: brandfarlig vätska (bild A), miljöfarlig (bild B)

7.2 Varningsmärkning på lagringscisterner

På cisterner ska följande anges tydligt och på ett beständigt sätt:

- varningsmärke
- bränslets namn
- ägarens namn och kontaktuppgifter
- cisternens nummer

Varningsetiketter för lagringscisterner. Symbolerna beskriver de farliga egenskaperna hos lätt brännolja: brandfarlig vätska (bild a), miljöfarlig (bild b) och hälsofarlig (bild c).

8. Periodisk besiktning av IBC-behållare

IBC-behållarna ska genomgå periodiska besiktningar. I nedanstående tabell presenteras besiktningarnas omfattning. Om en IBC-behållare behöver istandsättas eller repareras och det inte är fråga om regelbundet underhåll, ska IBC-behållaren

genomgå en besiktning innan den tas i bruk. Ibruksagningsbesiktningar, periodiska besiktningar och besiktningar efter istandsättning och reparation utförs av ett Tukes-godkänt TFÄ-besiktningorgan eller organ för periodiska TFÄ-besiktningar.

Besiktningar av IBC-behållare

Åtgärder vid periodiska besiktningar:	Före ibruktagning	Med 5 års mellanrum	Med 2,5 års mellanrum	Efter reparation
Överensstämmelse med den godkända behållartypen, inklusive märkningen	X	X		X
Inre kondition	X	X		X
Yttre kondition	X	X	X	X
Funktionsduglighet hos driftutrustningen.	X	X	X	X
Täthetsprovning	X	X	X	X

Den maximala livslängden för IBC-behållare av plast är 5 år.

9. Att tänka på vid köp av en ny cistern

Bestäm först användningsbehovet och de eventuella särskilda krav som beror på arbetsobjektet. Hur är det tänkt att läckagekontrollen ska göras? I samband med köpet behöver du bestämma vilka dokument

och vilken utrustning som behövs. Korrekt information ska finnas på typskylten. Tillverkaren ska också göra upp service- och bruksanvisningar. Be att få följande dokument i samband med köpet:

- **bruks-, service- och underhållsanvisningar**
- **tillverkarens försäkran om att cisternen överensstämmer med kraven**
- **en kopia av besiktningsorganets protokoll över konstruktionsinspektionen (lagringscisterner)**
- **en kopia av besiktningsorganets intyg över typgodkännande (IBC-behållare)**
- **ett förtydligande av typgodkännandekodens innehåll**
- **en kopia av besiktningsorganets intyg över periodisk besiktning (IBC-behållare)**
- **information om den in- och utvändiga beläggningen**

10. Underhåll av cisternen

Regelbunden granskning av cisternen och regelbundet underhåll av utrustningen förlänger cisternens livslängd. Vatten och fällning som samlas på botten av tanken ska avlägsnas regelbundet, annars kan tanken

rosta eller vattnet och fällningen hamna i maskiner i samband med tankningen. Följden av sådant kan bli dyra reparationer och långvariga avbrott. Cisternägaren/innehavaren gör klokt i att vidta följande underhållsåtgärder:

- **Håll ett öga på cisternen dagligen för att upptäcka yttre skador och läckage**
- **Låt regelbundet tömma och rengöra cisternen**
- **Låt ett auktoriserat företag regelbundet granska cisternens inre bottenmålning och eventuella korrosionsskador**
- **Se till att bränsleslangen är i skick (inga slangbrott)**
- **Förhindra invändig rostning genom att inte låta cisternen stå tom länge**
- **Granska det mellanliggande utrymmet i en bassängförsedd eller dubbelmantlad tank och avlägsna eventuellt kondensvatten**
- **Avlägsna dagvatten ur en icke täckt skyddsbassäng på ett kontrollerat sätt**

11. Att ta en cistern ur bruk eller iståndsätta den

Om cisternen

- är i dåligt skick, eller
- har en konstruktion som gör att den inte kan besiktas eller
- saknar typskylt

ska den tas ur bruk som lagrings- och transportcistern för bränsle eller repareras grundligt eller iståndsätts i övrigt. För ändringsarbeten på en cistern ska det ansökas om godkännande hos ett besiktningsorgan som Tukes har godkänt. Efter reparationen ska besiktningsorganet också besikta cisternen innan den tas i bruk. Besiktningsorganet gör ett tillägg på typskylten, där information om den extra besiktningen framgår.

En cistern som tas ur bruk ska tömmas på olja och oljigt avfall och rengöras. Cisternen och det oljiga avfallet ska föras till en lämplig mottagningsplats.

12. Myndighetstillsyn

Räddnings- och miljöförmyndigheterna i området övervakar lagringen av bränsle och andra kemikalier. Verksamheten kan förutsätta att det görs en kemikalieanmälan till räddningsmyndigheten och/eller en registreringsanmälan till miljöförmyndigheten eller att en ansökan om miljötillstånd görs.

En kemikalieanmälan om lagring av flytande bränsle på en arbetsplats ska göras till räddningsmyndigheten i området minst en månad innan verksamheten inleds, om den sammanlagda bränslemängden är 10 ton (cisternernas sammanräknade volym är ungefär 12 m³ diesel eller brännolja). Om det på arbetsplatsen dessutom lagras andra farliga kemikalier, t.ex. flytgas, kan verksamheten kräva en kemikalieanmälan även om den lagrade mängden bränsle är mindre än 10 ton. Räddningsmyndigheten i området ger närmare anvisningar.

Anmälningssblanketten hittar man här:

<https://pelastuslaitokset.fi/julkaisut/vaaralliset%20kemikaalit%20ruotsi>

(Anmälan om farliga kemikalier).

En registreringsanmälan om distribution av flytande bränsle på arbetsplatser ska göras till den kommunala miljöförmyndigheten, om verksamheten pågår i mer än 12 månader och

bränslevolymer är 10 m³ eller större. I verksamheten ska man då iakttä statsrådets förordning om miljöskyddskrav för distributionsstationer för flytande bränslen (314/2020). Blanketten för anmälan för registrering av distributionsstation för flytande bränslen hittar man på webbplatsen Ymparisto.fi På svenska > Distributionsstationer för flytande bränslen (en länk som går direkt till anmälningssblanketten finns i den här handboken på sidan Författningar).

Om arbetsplatsen ligger på ett **grundvattenområde** och bränslevolymer är minst 10 m³, ska miljötillstånd för verksamheten sökas. Miljötillstånd ska sökas för arbetsplatslagring av mindre än 10 m³ flytande bränslen på ett grundvattenområde, om verksamheten kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

När det gäller distributionsställen där bränslevolymer är mindre (under 10 m³) och verksamheten är kortvarigare (under 12 månader) kan villkor som gäller miljöskyddet finnas i de kommunala miljöskyddsföreskrifterna. Behovet av registrering och tillstånd samt de kommunala föreskrifterna kan man kontrollera genom att kontakta den kommunala miljöförmyndigheten eller NTM-centralen.

Tukes övervakar att de cisterner som släpps ut på marknaden uppfyller kraven.

Polisen övervakar transporter av bränsle på allmän väg.

Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten och den regionala NTM-centralen övervakar att bland annat miljöskyddslagen och avfallslagen följs.

*Oljebekämpningsutrustning
(Västra Nylands räddningsverk)*

13. Lagring av smörjolja och spillolja på arbetsplatser

Motor- och hydraulolja samt andra smörjmedel och spillolja ska förvaras i ett täckt utrymme som är ventilerat, låsbart och har ett tätt golv med förhöjda kanter. Dessutom ska villkoren i miljötillståndet uppfyllas. Skyddskonstruktionen ska regelbundet tömmas på eventuellt regn-

eller smältvatten. För händelse av skador eller olyckor ska det i utrymmet alltid finnas en tillräcklig mängd uppsugningsmaterial som är avsett för ändamålet samt lämplig utrustning för inledande skadebekämpning. Spillolja och annat avfall ska föras till en plats som har tillstånd att ta emot sådant avfall.

14. Försäkringar

Det är inte självklart att ersättningar betalas ut om oljeskador inträffar. Cisternens ålder samt försummelse av service och underhåll av oljecisternerna kan avsevärt minska ersättningarna vid en skadesituation. Det är därför viktigt att ta reda på vad den egna försäkringen omfattar.

15. Oljeskador

Den som äger eller innehar en oljecistern ansvarar alltid för den, och i första hand också för kostnaderna för sanering av en eventuell oljeskada.

Alla oljeskador eller hot om sådana ska utan dröjsmål anmälas till det allmänna nödnumret 112, och åtgärder ska omedelbart vidtas för att hindra att skadan sprids. När nödnumret kontaktas ska man ge information om läckaget, läckageplatsen (kommun och arbetsplatsområde) samt eventuell tilläggsinformation, t.ex. vilket slag av olja som har läckt ut och i vilken mängd samt andra särdrag som gäller skadeplatsen. Räddningsmyndigheterna i området utför alltid en inspektion på skadeplatsen. De har också i första hand ledningsansvaret för begränsning och bekämpning av oljeskador. För att oljebekämpningen ska lyckas krävs ofta brådskande åtgärder för att stoppa oljans spridning och för att bekämpa skadan som helhet. Oftast är det räddningsverket som utför brådskande bekämpningsåtgärder. Om räddningsverkets utrustning inte räcker till, anlitas utomstående entreprenörer. Den kommunala myndighet som svarar för oljebekämpningen har hand om efterbekämpningen på sitt område (övervakning).

En oljeskada kan uppstå småningom, t.ex. i samband med att det stänker vid tankning eller överfyllning förekommer eller ifall cisternen läcker och bränsle rinner ner i marken. Då ska man vidta omedelbara åtgärder för att förhindra att skadan sprider sig och för att täppa till en eventuell läcka. Efter de omedelbara åtgärderna ska man kontakta NTM-centralen. NTM-centralen ger de instruktioner som behövs för att sanera mark som förorenats.

När en olycka inträffar vid transport av ett farligt ämne ska lastaren, den som fyller på, transportören och mottagaren rapportera olyckan till Tukes, om de i lagstiftningen om transport av farliga ämnen avsedda händelsekriterierna uppfylls.

Allmänt taget är det mycket dyrt att sanera oljeskador. Om anmälan till nödcentralen görs så fort som möjligt vid en oljeskada blir kostnaderna för bekämpning och sanering ofta lägre än de annars skulle vara. Förebyggande är det bästa och absolut billigaste sättet att åtgärda oljeskador!

FÖRFATTNINGAR:

- Lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005)
- Statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier (685/2015)
- Statsrådets förordning om säkerhetskraven vid industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (856/2012)
- Förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (59/1999) vad 8 kap. beträffar
- Handels- och industriministeriets beslut om brännbara vätskor (313/1985) vad 5 och 6 kap. beträffar
- Handels- och industriministeriets beslut om hantering och upplagring av farliga kemikalier på distributionsstation (415/1998)
- Statsrådets förordning om miljöskydds krav för distributionsstationer för flytande bränslen (314/2020)
- Standard SFS 3352, som gäller distributionsstationer
- Miljöskyddslagen (527/2014)
- Avfallslagen (646/2011)
- Lagen om transport av farliga ämnen (719/1994)
- Statsrådets förordning om transport av farliga ämnen på väg (194/2002)
- Räddningslagen (379/2011)

Handböcker som Tukes gett ut:

- Vaarallisten kemikaalien varastointi ja tuotantolaitosten sijoittaminen
- Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta

Ytterligare information:

www.pelastuslaitokset.fi

<https://pelastustoimi.fi/sv/raddningsvasendet>

www.tukes.fi Industri / TFÄ – transport av farliga ämnen

www.ymparisto.fi

Blankett för anmälan om distributionsstation för flytande bränslen för registrering:

https://www.ymparisto.fi/sv-FI/Arendehantering_tillstand_och_miljokonsekvensbedomning/Tillstand_anmalningar_och_registrering/Registrering_enligt_miljoskyddslagen/Distributionsstationer_for_flytande_branslen

RAHTIKIRJA FRAKTSEDEL

Lähetäjä Avsändaren		Asiakasno Kundnr		Päivämäärä Datum		Numero Nummer	
Firma Oy toivala 11910 kuopio		Sopimusno Avtelnr		Lähetäjän viite Avsändarens referens		20071488	
				Vastaanottajan viite Mottagarens referens			
Vastaanottaja Mottagare		Asiakasno Kundnr		Raadin kuljettaja ja/tai huoltaja Transportföretag och/eller Speditor			
Firma Oy Hyttitie 11910 Riihimäki		Sopimusno Avtelnr					
Tavarantoimitusosoite Godsets leveransadress							
Lähti- ja laskuspakka Avi och lastningp		Lähtöas, rade Avsändningsst, spår		Toimituspaikse Leveransklauseal			
Toivala							
Määräpakka Bestämmebest		Määräno, rade Bestämmebest, spår		Raadinmaksaja Fraktbetälare			Asiakasno Kundnr
Riihimäki							Sopimusno Avtelnr
Merkkiro Märkebrv		Koliikkaja-laji Kollitetal och -slag	Sealätko, ulkonimät ja VAK-merkinnät Innehåll, yttre märkt och ADV-anskrifningar	(Koodi) (Kod)	Brutto, kg	Tilavuus, m ³ Volym	
		1	UN 1202, KEVYTT POLTTOÖLJY, 3, III, VAK			25	
Valkokapponen Fnr-lava, kpl Godsk Fnr-apat, st		Kallit yht. Kollitetal tot.	Tilavuus, m ³ Volym	Lavamittit Pakkelens	Brutto yht. totäl, kg	Raadin Frakt	
Kuljetusohjeet Transportinstruktioner						Jälkivaatimus, maksuville Bet rät för efterkrav	
						Jälkivaatimus, tilinn Kontör för efterkrav	
						Jälkivaatimus, Effekkrav	
Muut seikat Tilläggspgifför						Rahho Frakt	
<i>"Vakuutan, että kyseistä kuljettettavaa vaarallista ainetta saa kuljettaa tiellä ja että pakkaus ja varoituslipukkeet ovat viranomaismääräysten mukaisia."</i>						Lisät Extra avgift	
						+ Alv Möms	
Varaukset Förbehål						Käteinen piti Kontant tot.	
						Käteismaksu, pvm pakka ja kuflaus Kontantbetalning, datum, ort och kvittering	
1	2	3	4	5	6	Kines, koto, hillör, hemort LY-tunnus AS-ognum	
Vastaanottaja, pvm, aika, allekirjoitus ja nimenselvennys Mottagare, datum, tid och underskrift och namnförtydligande		Kuljettaja, pvm, aika, allekirjoitus Chaufför, datum, tid och underskrift			Lähetäjä, pvm, aika, allekirjoitus Avsändare, datum, tid och underskrift		
1							

